

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัด พัทลุง ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูเรือนในเทศบาลตำบล ในจังหวัดพัทลุง ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชรี เทศบาลตำบลท่ามะเดื่อ และเขตเทศบาลตำบลเขาชัยสน รวมจำนวนครูเรือนทั้งหมด 3,883 ครูเรือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูเรือนในเทศบาลตำบล ในจังหวัดพัทลุง ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชรี เทศบาลตำบลท่ามะเดื่อ และเขตเทศบาลตำบลเขาชัยสน รวมจำนวนครูเรือนทั้งหมด 363 ครูเรือน ได้มาจากการสุ่มอย่างเป็นระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีด้วยกัน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล และตอนที่ 2 ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดพัทลุง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน คือ 1) ประสานงานกับสมาชิกสภาเทศบาล และทีมงานประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ โดยส่งแบบสอบถามให้กับสมาชิกทีมวิจัยตามจำนวนแบบสอบถามของแต่ละเทศบาล 2) ผู้วิจัยได้ทำการเดินทางเก็บแบบสอบถามจากสมาชิกสภาเทศบาล และทีมงานหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วทั้งหมด และ 3) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม กรณีที่มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะตัดออกและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยวิธีทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที กรณีสองกลุ่มอิสระจากกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการเชฟเฟ

สรุปผล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ระดับน้อย

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ศาสนา และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งการจัดกิจกรรมของเทศบาลอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุงมีลักษณะภูมิศาสตร์สังคมเป็นลักษณะกึ่งเมือง กึ่งชนบท มีพื้นที่แคบ ไม่กว้างมากนัก มีประชาชนหลากหลายสาขาอาชีพ และมีการศึกษาค่อนข้างดีกว่าประชาชนในชนบท ประกอบกับประชาชนประกอบอาชีพค้าขาย และรับราชการมาก ทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุงมีความตื่นตัวในการมีส่วนร่วม การพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะ การเลือกตั้งของเทศบาล และการเข้าร่วมจัดกิจกรรมของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิทยา บุญยะเวชชีวิน (2542 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลบางปู อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มาลี เบ็ญจะนโม (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การปกครองส่วนตำบลห้วยกะปิ ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง พบว่า คณะกรรมการชุมชนย่อยมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่อยในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับอาภรณ์ วัชระ (2545 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในตำบลวังตะเคียนมีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ แลเกรงกลัวข้าราชการไม่กล้าเข้าไปตรวจสอบการทำงานในระดับต่าง ๆ มากนัก

2. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามเพศ มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันไปไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เพื่อต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ให้เป็นการบริหารงานที่เปิดกว้างอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรพจน์ ประชิตวัตติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาลที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต. ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามอายุ มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันไปมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกันไปด้วย โดยกลุ่มอายุ 26 - 35 ปี และ กลุ่มอายุ 26 - 35 ปี มีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไป และอายุ 25 ลงมา สาเหตุอาจเนื่องจาก กลุ่มอายุช่วงนี้เป็นช่วงที่มีกิจกรรมทางสังคมมาก และเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งมีโอกาสในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลได้มาก ขณะที่ กลุ่มคนอายุน้อยได้รับการศึกษาในระบบใหม่ รับข้อมูลจากภายนอกมาก หรือทำงานต่างพื้นที่ ไม่ได้เป็นผู้นำชุมชน จึงไม่ค่อยมีเวลามาสนใจในการมีส่วนร่วมของเทศบาลเท่าที่ควร และกลุ่มอายุเกิน 56 ปี อาจคิดว่าอายุมากแล้วจึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมมากนัก จากผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าเทศบาลควรเปิดโอกาสให้คนทุกวัยได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง

ๆ ของเทศบาล และกระตุ้นความสนใจของกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มเยาวชนคนหนุ่มสาว ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มกันทำกิจกรรมพัฒนาเทศบาลร่วมกับผู้นำของเทศบาล และสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม เป็นการส่งเสริมกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มคนอายุน้อยหันมาสนใจเทศบาลมากขึ้น เพราะถ้าหากประชาชนทุกวัยได้เข้ามาใกล้ชิด และมีกิจกรรมร่วมกับเทศบาล ก็จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลมากขึ้น ดังนั้นระดับอายุต่างกันจึงทำให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกันกับการวิจัยของ ภักจิรา ปกป้อง (2546 :บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร” มีจุดประสงค์เพื่อประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร โดยผลการศึกษาพบว่า อาชีพ จะมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยสรุปผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามระดับการศึกษา มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพราะว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น โดยพบว่าอนุปริญญา/ปวช. ปริญญาตรี มีส่วนร่วมมากกว่าการศึกษา ระดับประถม ศึกษา และมีชยมศึกษา ส่วนการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมมากกว่าการศึกษา ระดับประถมศึกษา อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปานกลางและสูง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล ผู้สิทธิรู้หน้าที่มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่านั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกันกับการวิจัยของ มาลี เบ็ญจมะโน (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า วุฒิการศึกษาของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการศึกษาของคอฟแมน (Kaufman,1949 อ้างถึงใน ทรงพล ตุ่มทอง, 2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับ ลัดดาภิระ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น และตรงกับผลการศึกษาของประกาศศักดิ์ ธานีพงษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องนักธุรกิจกับการเมือง : การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้มีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน และสอดคล้องกับ จริญญา

จงสวัสดิ์ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแบบแผนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น แบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประชาชนสุขาภิบาลกรรมการมาจากการเลือกตั้งและประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง พบว่า การศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน และเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในอัตราสูงกว่าปัจจัยอื่น ๆ

5. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามศาสนา มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เพราะว่าไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตามก็จะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของทางเทศบาล และการเข้าร่วมตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลการนับถือศาสนา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากกว่าผู้นับถือศาสนาอิสลามก็เพราะกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนผู้นับถือศาสนาพุทธเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารงานของเทศบาลในทุก ๆ ด้าน เทศบาลควรเปิดโอกาสให้คนทุกศาสนาได้เข้ามามีส่วนร่วมให้ทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นพุทธ หรืออิสลาม เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

6. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามอาชีพ มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพเกษตรกรรมและ อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานของรัฐ มีแนวโน้มจะมีส่วนร่วมในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ส่วนอาชีพรับจ้างค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีแนวโน้มจะมีส่วนร่วมในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ส่วนนักศึกษามีส่วนร่วมในระดับน้อย การที่กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม มีแนวโน้มจะมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาล มากกว่ากลุ่มอื่น สาเหตุอาจเกิดมาจากกลุ่มเกษตรกรรมมีโอกาสที่จะรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งและสามารถขอขบประมาณจากเทศบาล จึงสนใจที่จะมีส่วนร่วมแตกต่างจากอาชีพอื่น ขณะที่กลุ่มอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ ต่างมีรายได้ประจำ จึงสนใจที่จะมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง แต่กลุ่มอาชีพค้าขาย และนักศึกษา มักจะอยู่อย่างกระจัดกระจายไม่รวมตัวกัน ต้องทำมาหากิน และเรียนหนังสือ ไม่มีเวลาสนใจในการบริหารงานของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกันกับการวิจัยของ ประยูร เหล่าวัฒนา (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วใหญ่ อำเภอนครชัย จังหวัดนครราชสีมาผลการทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานจำแนกตามอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกันกับการวิจัยของคอฟแมน (Kaufman, 1949 : 150 อ้างถึงใน ทรงพล ตุ่มทอง, 2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับทรงพล ตุ่มทอง (2541) วิจัยเกี่ยวกับอาชีพกับการเข้ามามีส่วนร่วมใน

โครงการพัฒนาท้องถิ่น เช่นเดียวกับมณิรัตน์ ลิ่มสืบเชื้อ (2524 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการหมู่บ้าน พบว่า กรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรมและอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน

7. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท กับ กลุ่มรายได้มากกว่า 10,000 บาทจะมีส่วนร่วมมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีรายได้น้อยส่วนมากจะต้องทำมาหากิน ไม่ค่อยได้มีเวลาใส่ใจในการมีส่วนร่วมของเทศบาล แต่กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท กับ กลุ่มรายได้มากกว่า 10,000 บาท อาจจะมีรายได้พอเพียงแล้วจึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมเนื่องจากคิดว่าจะรักษาผลประโยชน์ของตัวเองในด้านการมีส่วนร่วมของเทศบาลให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกันกับการวิจัยของมาลี เบ็ญจะมโน (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า รายได้ของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการศึกษาของคอฟแมน (Kaufman, 1949 อ้างถึงใน ทรงพล คุ่มทอง, 2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน พบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศศักดิ์ ชานินพงษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องนักธุรกิจกับการเมือง : การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน ทำทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

8. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่อยู่ในเทศบาลให้ความสำคัญการมีส่วนร่วม โดยดำเนินการตามการมีส่วนร่วมที่ดำเนินการมา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรพจน์ ประชิตวัตติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ระดับรายได้ และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาลที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต. ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดพัทลุง จำเป็นจะต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงของประชาชน เพื่อนำมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามาตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงนำสารสนเทศที่ได้มาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างคุ้มค่า ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่เป็นสารสนเทศมาใช้เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิในการมีส่วนร่วม และเทศบาลจะต้องจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล สิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมืองของประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญ ของตนเองในการร่วมบริหารงานของเทศบาล

1.2 ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร งาน และกิจกรรมของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลทราบ และเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของเทศบาล และเข้าร่วมกิจกรรมตลอดจนให้ประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหว ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลในทุกโอกาส เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในชุมชนเกิดทัศนคติที่ดีต่อเทศบาล และต่อไปหากเทศบาลมีกิจกรรมใด ๆ ประชาชนเหล่านั้นก็อาจจะมีส่วนร่วมมากขึ้นก็เป็นได้

1.3 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ใช่เพียงแค่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี เท่านั้น หากแต่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหาร รวมทั้งในด้านการจัดทำแผนประจำปี การเสนอโครงการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา การตรวจสอบการทำงาน ของเทศบาล เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ

1.4 เทศบาลอาจต้องสอบถามความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนในการกระทำกิจการต่าง ๆ ของเทศบาล อันส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ให้ประชาชนคิดเอง ทำเอง แก้ไขปัญหาเอง สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นการเสนอความต้องการจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน ข้อมูลที่ได้จะเป็นปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลจะ

สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างสัมพันธอันดีระหว่างประชาชนกับเทศบาลตำบล เมื่อปัญหาของประชาชนได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง เกิดความอยู่ดีกินดี ชุมชนมีความเข้มแข็ง ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีเวลาสนใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตามมา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ได้ผลการวิจัยครอบคลุมมากขึ้น ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่เป็นสารสนเทศมาใช้เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรขยายขอบเขตด้านประชากรในการวิจัยให้กว้างยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชากรใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มเลือกขนาดของเทศบาลตำบลในจังหวัดพัทลุง โดยเทียบจากจำนวนประชากรที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กคือเทศบาลตำบลแม่ขี เทศบาลตำบลท่ามะเดื่อ เทศบาลตำบลเขาชัยสน ผลการศึกษาจึงอยู่ในกรอบอันจำกัดด้วยปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประชาชนในจังหวัดพัทลุง จึงควรให้ทำการวิจัยประชากรในหลายพื้นที่มาประกอบกัน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงให้การดำเนินงานของเทศบาลเป็นไปอย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และควรศึกษาวิจัยสาเหตุใดที่ทำให้ประชาชนไม่เข้าไปมีส่วนร่วม

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้การมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้ทราบแนวทางการวางแผนพัฒนาและการบริหารงานของเทศบาลด้านการมีส่วนร่วม เพราะเทศบาลตำบลเป็นหน่วยดำเนินการวางแผนพัฒนาที่มีผลต่อประชาชนโดยตรง

2.3 ควรมีการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบล โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นต่อผลการดำเนินกิจกรรมสาธารณะ ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและลักษณะพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมในด้านดังกล่าวมากขึ้น